

Revisionsrapport

Granskning av årsbokslut och årsredovisning 2021

2022-03-25

Diarienummer: KS9 2021-
Datum: 2022-03-28
Handläggare: Peter Alexanderson, John Johansson KPMG
Organisation: Revisionskontoret, Linköpings kommun

Sammanfattning

Syftet med granskningen är att lämna ett underlag till revisorernas bedömning om räkenskaperna är rättvisande och om resultaten är förenliga med de mål fullmäktige beslutat.

Förvaltningsberättelsen är uppställd enligt lagens krav och innehåller alla delar enligt RKR R15.

Analysen av årets resultat och den ekonomiska ställningen ger en rättvisande bild utifrån de redovisningsprinciper som angivits. Vidare bedöms förvaltningsberättelsen ge en översiktlig beskrivning av verksamhetens utveckling.

Kommunen gör avsteg från följande lagkrav, vilket uppges i årsredovisningen:

- Likt varje år sedan den s.k. blandmodellen för redovisning av pensioner infördes har kommunen enligt beslut i fullmäktige gjort avsteg från den lagstadgade redovisningsprincipen och redovisat pensionerna enligt fullfonderingsmodellen avseende pensioner intjänade före 1998.
- Avsteget påverkar lagens krav om rättvisande bild.

Vi noterar att det finns brister i internkontrollen av löneprocessen men att ett förbättringsarbete pågår.

Kommunen har i årsredovisningen avsatt 100 mnkr i avsättning för banförlängning av flygplatsen. Vi bedömer att detta ingår i kommunens åtagande för banflytten, men att kommunfullmäktige inte beslutat om avsättningen.

Den sammanställda redovisningen ger i allt väsentligt en helhetsbild av kommunens ekonomiska ställning och åtaganden.

Kommunens två finansiella mål ”Hållbar ekonomi” och ”kostnadseffektiv verksamhet” uppnås för 2021. Vi bedömer sammantaget att god ekonomisk hushållning har uppnåtts.

Vi bedömer sammantaget att måluppfyllelsen är svag. 1 av 11 verksamhetsmål bedöms som uppfyllda. Resterande bedöms som delvis uppfyllda.

Innehåll

1	Bakgrund	5
2	Syfte och revisionsfrågor	5
3	Avgränsning	6
4	Revisionskriterier	6
5	Ansvarig nämnd/styrelse	6
6	Omfattning, metod och genomförande	6
7	Resultat av granskningen	8
7.1	Förvaltningsberättelse	8
7.1.1	God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning	9
7.1.2	Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning	9
7.1.3	Ekonomisk ställning	10
7.1.4	Bedömning	11
7.2	God ekonomisk hushållning	11
7.2.1	Finansiella mål	12
7.2.2	Mål för verksamheten	13
7.2.3	Strategiska utvecklingsuppdrag	14
7.3	Resultat- och balansräkning	14
7.3.1	Avsteg från lagstiftning och rekommendationer	14
7.3.2	Iakttagelser intern kontroll av räkenskaper	15
7.3.3	Övriga iakttagelser	15
7.3.4	Bedömning	15
7.4	Kassaflödesanalys	15
7.4.1	Bedömning	15
7.5	Driftredovisning	15
7.5.1	Bedömning	16
7.6	Investeringsredovisning	16
7.6.1	Bedömning	16
7.7	Sammanställd redovisning	16
7.7.1	Bedömning	16
8	Bedömning revisionsfrågor	17

1 Bakgrund

Revisorerna ska enligt kommunallagen (12 kap. 2 §) bedöma om resultatet i årsredovisningen är förenligt med de mål som kommunfullmäktige beslutat för god ekonomisk hushållning. Revisorerna ska också bedöma om räkenskaperna är rättvisande.

Rättvisande räkenskaper innebär att redovisningen ger en rättvisande bild av resultat och ekonomisk ställning och att delårsrapport och årsredovisning är upprättade i enlighet med lagstiftning och god redovisningssed. Granskningen av rättvisande räkenskaper omfattar granskning av årsredovisning, delårsbokslut, intern kontroll i olika rutiner och konton i redovisningen.

Granskningen av intern kontroll i redovisningsrutiner och konton granskas inför bokslutet för att bestämma inriktning i bokslutsgranskningen. Det sker löpande fram till bokslutet. Resultatet från den löpande granskningen ligger till grund för granskningsinsatser och bidrar till bedömningen av om årsbokslutet och årsredovisningen är rättvisande.

De sakkunniga på Linköpings kommuns revisionskontor och KPMG har utfört granskningen av kommunens årsbokslut och årsredovisning på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna. De sakkunnigas rapporter ska bifogas till revisionsberättelsen (kommunallagen 12 kap 12 §).

2 Syfte och revisionsfrågor

Syftet med granskningen är att lämna ett underlag till revisorernas bedömning:

- om räkenskaperna är rättvisande
- om årsbokslutet är förenligt med de mål fullmäktige beslutat om

För att uppfylla syftet ska följande revisionsfrågor besvaras:

- Är årsredovisningen utformad och upprättad enligt lag om kommunal bokföring och redovisning, rekommendationer från RKR och god redovisningssed i övrigt?
- Ger årsredovisningen en rättvisande bild av resultat och ställning?
- Har balanskravet uppfyllts och redovisas balanskravsresultat i enlighet med balanskravets regler?
- Är årsredovisningens resultat förenligt med de mål fullmäktige beslutat avseende god ekonomisk hushållning?

3 Avgränsning

Avgränsning och inriktning sker efter en bedömning av väsentliga belopp och identifierade risker. Det innebär således att mindre väsentliga fel eller brister inte kommenteras i denna rapport.

4 Revisionskriterier

Följande regelverk utgör bedömningsgrunder vid analys och bedömningar i granskningen:

- Kommunallag (2017:725).
- Lag (2019:597) om kommunal bokföring och redovisning. (LKBR)
- Rådet för kommunal redovisnings rekommendationer samt god redovisningssed i övrigt.
- Fullmäktigebeslut avseende god ekonomisk hushållning.
- Budget för Linköpings kommun för 2021 med plan för 2022-2024.

5 Ansvarig nämnd/styrelse

Kommunstyrelsen.

6 Omfattning, metod och genomförande

Granskningen av årsredovisningen omfattar:

- förvaltningsberättelse
- resultaträkning
- balansräkning
- kassaflödesanalys
- noter
- drift- och investeringsredovisning
- sammanställd redovisning

Granskningen av om räkenskaperna är rättvisande utförs med utgångspunkt i Skyrev:s utkast ”Vägledning för redovisningsrevision i kommuner och landsting”. Vägledningen baseras på ISA (International Standards on Auditing) som är anpassat för den privata sektorn. I vägledningen framgår det att förutsättningarna för full tillämpning av ISA i den offentliga sektorn för närvarande inte föreligger. Det innebär att ISA inte följts fullt ut.

Riskbedömningen och granskningen utförs med hjälp av ett revisionsstödssystem som är uppbyggt för att hjälpa yrkesrevisorn att följa ISA. Granskningen innefattar dokumentgranskning, granskning av räkenskapsmaterial, stickprovskontroller och intervjufrågor till kommunledningsförvaltningens ekonomistab och förvaltningarnas ekonomichefer. Vid behov kan även berörd ekonom kontaktas.

För att bedöma om resultatet i årsredovisningen är förenligt med de mål fullmäktige beslutat avseende god ekonomisk hushållning har en dokumentgranskning av årsredovisningens förvaltningsberättelse och den finansiella analysen genomförts.

I granskningen ingår att bedöma ett urval av de underlag för den information som ingår i årsredovisningen. Då vår granskning därför inte varit fullständig utesluter den inte att andra än här framförda felaktigheter kan förekomma.

Rapporten har faktakontrollerats av tjänstepersoner inom kommunledningsförvaltningen.

7 Resultat av granskningen

Syftet med årsredovisningen är enligt lagen om kommunal bokföring och redovisning (LKBR) att ge en rättvisande bild av verksamhetens resultat och den ekonomiska ställningen vid räkenskapsårets slut. Årsredovisningen ska upprättas av kommunstyrelsen och innehålla en förvaltningsberättelse, resultat- och balansräkningar, kassaflödesanalys, drift- och investeringsredovisning och noter. Sammanställda räkenskaper ska ingå i årsredovisningen. Årsredovisningen ska upprättas på ett överskådligt sätt. För varje sammandragen post i balansräkningen ska de belopp som ingår i postens sammansättning specificeras i en särskild förteckning, om inte sammansättningen klart framgår av bokföringen i övrigt.

7.1 Förvaltningsberättelse

Förvaltningsberättelsens utformning regleras i LKBR 11 kap. och rekommendation 15 från rådet för kommunal redovisning (RKR, R15).

Enligt LKBR och rekommendationen ska förvaltningsberättelsen innehålla följande huvudrubriker:

- *Översikt över verksamhetens utveckling*
- *Den kommunala koncernen*
- *Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning*
- *Händelser av väsentlig betydelse*
- *Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten*
- *God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning*
- *Balanskravsresultat*
- *Väsentliga personalförhållanden*
- *Förväntad utveckling*

I kommunens årsredovisning finns alla rubriker med enligt LKBR. Förvaltningsberättelsen bedöms innehålla upplysningar om de förhållanden som är av betydelse för styrningen och uppföljningen av verksamheten.

Nedan följer iakttagelser från vissa delar av förvaltningsberättelsen.

7.1.1 Översikt över verksamhetens utveckling

En översikt lämnas över verksamhetens utveckling utifrån kommunkoncernen och kommunens perspektiv. AV RKR 15 framgår att *Väsentliga förändringar ska kommenteras. Det gäller såväl utvecklingen sedan föregående år som mer långsiktiga utvecklingsmönster. Kommentarer till förändringarna ska härledas till de verksamheter som orsakat förändringarna.*

För att göra redovisningen ännu bättre kan kommentarerna för till exempel ”balansomslutningen” utvecklas. Vi bedömer också att en redovisning av kommunens finansiella placeringar skulle höja informationsvärdet i sammanställningen.

7.1.2 Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning

Förvaltningsberättelsen ska innehålla upplysningar om förhållanden som är viktiga för att bedöma kommunkoncernen och kommunens resultat och ekonomiska ställning, utöver det som frångår av den ekonomiska redovisningen. Förhållandena ska ha väsentlig påverkan på den kommunala koncernen eller kommunens verksamhet. Följande förhållanden redovisas som viktiga för bedömningen.

Upplysningar lämnas om viktiga förhållanden i enlighet med RKR 15. Följande iakttagelser har noterats.

- Analysen av pensionsförpliktelsen har utvecklats, vilket är positivt.
- Förvaltningsberättelsen innehåller upplysningar om händelser av väsentlig betydelse för kommunkoncernen och kommunen under räkenskapsåret. Kommunen jämför sin egen kvalitet med andra kommuner inom områdena barn och unga, stöd och omsorg samt samhälle och miljö.
- Viktiga förhållanden för kommunkoncernen redovisas endast avseende kommunkoncerns soliditet. Viktiga förhållanden för de kommunala bolagen beskrivs också under rubriken ”God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning”.
- Upplysning lämnas om efterlevnaden av placeringsriktlinjen för pensionsförvaltningen. För att göra analysen under rubriken ännu bättre kan den utvecklas med motsvarande beskrivning av hela placeringsportföljen.

Riskbeskrivningarna kan sammantaget bli ännu bättre om den till exempel ställs upp i tabellform enligt förslaget i bilaga 4 till rekommendation 15. Enligt RKR 15 ska upplysningar om viktiga förhållanden inkludera konsekvensbeskrivningar samt en analys av väsentliga risker och osäkerhetsfaktorer avseende gjorda uppskattningar och bedömningar samt vidtagna åtgärder.

7.1.3 God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning

Av kommunallagen framgår att ”Budgeten ska även innehålla en plan för verksamheten under budgetåret. I planen ska det anges mål och riktlinjer som är av betydelse för en god ekonomisk hushållning.” (KL 11 § 6 stycket 2).

Fullmäktige har i budgeten för 2021 beslutat om mål och riktlinjer för verksamheten som är av betydelse för en god ekonomisk hushållning. En uppföljning av dessa mål redovisas i förvaltningsberättelsen.

En utvärdering av om målen och riktlinjerna för god ekonomisk hushållning har uppnåtts lämnas. I budgeten för 2021 framgår att kommunen fastställt finansiella mål för god ekonomisk hushållning. Det är dessa mål som utvärderas. Det lämnas även en bedömning av övriga måls bidrag till god ekonomisk hushållning. Vår granskning av målen lämnas under egen rubrik nedan.

Kommunens resultat uppgår till 995 mnkr vilket innebär en positiv budgetavvikelse på 995 mnkr (Kommunen budgeterade ett nollresultat för 2021). Nämnderna bidrar med en negativ avvikelse om 26 mnkr.

Jämförelsestörande kostnader uppgick till 201 mnkr. Verksamhetens nettokostnader uppgick till 9 360 mnkr (exklusive jämförelsestörande poster) en ökning med 3,7 procent (338 mnkr) jämfört med 2020. Lönekostnaderna (löner och sociala avgifter) ökade med 127 mnkr.

2021 uppgick kommunens totala intäkter inklusive finansnetto, exklusive jämförelsestörande poster och orealiserade vinster och förluster i värdepapper, till 12 226 (11 185 mnkr 2020). Kommunens verksamhet finansierades enligt nedan

Kommunens finansiering	2021 mnkr	Förändring 2021	Förändring Procent
Skatter, generella statsbidrag, utjämning och fastighetsavgifterna	9410	+ 470	+ 5,3 %
Intäkter från verksamheten (exkl. jämförelsestörande)	2 047	+49	+ 2,5 %
Positivt finansnetto (exkl. orealiserade vinster och förluster i värdepapper)	769	522	
Summa	12 226	1 041	+ 9,3 %

Verksamhetens andel av skatter inklusive finansnetto (driftkostnadsandel) uppgick till 91,9 procent. Andelen ska vara lägre än 100 procent för att kunna bidra till att finansiera investeringar. Vi noterar att driftkostnadsandelen exklusive försäljning och orealiserade vinster och förluster av värdepapper uppgår till 98,9 %.

Driftkostnadsandel, %	2021	2020	2019	2018	2017
Verksamhetens nettokostnader	89,8	95,9	97,1	95,0	94,6
Avskrivningar	2,1	2,3	2,4	2,3	2,2
Driftkostnadsandel	91,9	98,2	99,5	97,3	96,8

Vi noterar att ökningen av skatteintäkter och bidrag (+5,3 procent) var högre nettokostnadsutvecklingen (+ 3,7 procent).

7.1.4 Balanskravsresultat

Förvaltningsberättelsen innehåller en utvärdering av den ekonomiska ställningen och upplysningar om årets resultat efter balanskravsjusteringar. Balanskravsresultat är positivt och uppgår till 663 mnkr (89) vid vald redovisningsmodell med full fondering av pensioner. Redovisat balanskravsresultat vid blandmodell är 621,6 (36 mnkr) om vi tar hänsyn till kommunens redovisning om vilken resultatpåverkan en redovisning av blandmodellen har på resultatet. Kommunen har avsatt 58 mnkr i resultat utjämnings reserver (RUR). Balanskravsresultaten för 2020 och 2019 visade ett överskott.

7.1.5 Bedömning

Vi bedömer att förvaltningsberättelsen är uppställd enligt lagens krav och innehåller alla delar enligt RKR R15.

Vi **bedömer** också att analysen av årets resultat och den ekonomiska ställningen ger en rättvisande bild utifrån de redovisningsprinciper som angivits. Vidare bedöms förvaltningsberättelsen ge en översiktlig beskrivning av verksamhetens utveckling.

7.2 God ekonomisk hushållning

I reglemente för Linköpings kommun beskrivs modellen för mål- och verksamhetsstyrningen. Modellen är en del av kommunens budget.

Kommunstyrelsen och nämnderna ska enligt Reglemente för Linköpings kommun utforma mål som hjälper styrelsen och nämnderna att uppfylla styrdokumentens viljeinriktning och de kommunövergripande målen samt basuppdraget. Nämndmål ska vara formulerade som ett önskvärt tillstånd.

Kommunfullmäktige har fastställt *13 kommunövergripande mål* fördelade på fem målområden. Målen är visionära och långsiktiga till sin karaktär och närmare beskrivningar av målen finns i kommunens budget för 2021 med plan 2022-2024. 2 av målen är finansiella mål av betydelse för god ekonomisk hushållning och 11 mål är verksamhetsmål som är av betydelse för god ekonomisk hushållning.

Varje nämnd har beslutat om vilka mål de ska bidra till. Av detta följer att alla nämnder inte har beslutat om mål inom alla målområden. Nämnderna redovisar sin bedömda måluppfyllelse till kommunstyrelsen som sedan summerar upp nämndarnas måluppfyllelse för respektive kommunövergripande mål. Till bedömningen av måluppfyllelsen värderas också KS-indikatorerna. Enligt Linköpings kommuns reglemente ska ” indikatorerna ”, spegla viktiga förhållanden för kommunens resultat och Linköpings utveckling. KS-indikatorernas främsta syfte är att visa om utvecklingen går i önskvärd riktning och ge underlag för att ompröva kommunfullmäktiges styrning”.

Kommunstyrelsen upplyser i årsredovisningen för 2021 om att målbedömningen ska ses som en bedömning av om kommunen är på rätt väg

och i vilken grad det aktuella målet uppnåtts under året, snarare än om det långsiktiga kommunövergripande målet faktiskt har uppnåtts.

Kommunen har följt upp målen i kommunens budget och anger följande utgångspunkter för bedömningen av måluppfyllelsen.

	Ett kommunövergripande mål bedöms uppnått när 75-100% av nämndmålen och KS-indikatorer förväntas/är uppfyllda
	Ett kommunövergripande mål bedöms delvis uppnått när 50-74% av nämndmålen och KS-indikatorer förväntas/är delvis uppfyllda.
	Ett kommunövergripande mål bedöms ej uppnått när 0-49% av nämndmålen och KS-indikatorer förväntas/är ej uppfyllda.

I syfte att bedöma kommunens måluppfyllelse har vi i inhämtat resultatet från den grundläggande granskningen av styrelsen och nämnderna redovisade måluppfyllelse i verksamhetsberättelserna för 2021. Vi har också tagit del av kommunstyrelsens underlag till bedömning av kommunens måluppfyllelse. Nämndernas måluppföljning utgår från internbudget och förvaltningens verksamhetsplan, samt andra genomförda och planerade insatser, enligt kommunledningsförvaltningens instruktioner.

7.3 Kommunens måluppfyllelse

Kommunen redovisar sammantaget att 3 av 13 mål är uppfyllda och att 11 är delvis uppfyllda. Vi delar den bedömningen.

Detta är en lägre måluppfyllelse jämfört med 2020, då 5 av 13 mål uppnåddes. Nedan redovisas kommunens måluppfyllelse för 2020 och 2021.

Vår samlade bedömning av måluppfyllelsen redovisas i tabellen nedan

Kommunövergripande mål	2020	2021
Ett attraktivt och tryggt Linköping	Delvis uppnått	Delvis uppnått
Ett klimatsmart Linköping	Delvis uppnått	Delvis uppnått
Ett företagsamt Linköping	Delvis uppnått	Uppfyllt
Ett Linköping med rikt kultur-, fritids- och idrottsliv	Delvis uppnått	Delvis uppnått
Välfärdstjänster med hög kvalitet, tillgänglighet och individen i centrum	Delvis uppnått	Delvis uppnått
Stark gemenskap och människor i arbete	Delvis uppnått	Delvis uppnått
Hög kunskap med skolor i framkant	Delvis uppnått	Delvis uppnått
Kostnadseffektiv verksamhet	Uppfyllt	Uppfyllt
Hållbar ekonomi	Uppfyllt	Uppfyllt
Effektiv organisation med goda resultat	Delvis uppnått	Delvis uppnått
Hållbar verksamhetsutveckling	Uppfyllt	Delvis uppnått
Attraktiv arbetsgivare	Uppfyllt	Delvis uppnått
Hållbar kompetensförsörjning	Uppfyllt	Delvis uppnått

7.3.1 Finansiella mål

Kommunen har två finansiella mål.

- Kommunövergripande mål: Kostnadseffektiv verksamhet
- Kommunövergripande mål: Hållbar ekonomi

Kommunen bedömer att målen till stor del är uppnådda (grönt).

Enligt kommunens budget för 2021 med plan 2022 – 2024 finns 12 indikatorer som mäter måluppfyllelsen av de två målen. Kommunstyrelsen redovisar utfallet av indikatorerna och andra resultat och aktiviteter som påverkar måluppfyllelsen.

I vår analys av måluppfyllelsen har vi utgått från kommunens redovisning i årsredovisningen och kommunens modell för bedömningen av måluppfyllelsen. Nedan redovisas resultatet av vår granskning.

- **Kommunövergripande mål: Kostnadseffektiv verksamhet**

Kommunen bedömer att målet till uppnått (grönt).

Kommunstyrelsens analys utgår från indikatorerna enligt kommunens budget för 2021 med plan 2022-2024. Av 4 indikatorer uppnås 2 indikatormålet. För indikatorerna ”E-handelstrohet (%)” och ”Personalkostnader + externt köpta tjänster för verksamheten/ verksamhetens bruttokostnad” Uppnås inte indikatormålet, men utvecklingen är positiv. Vi bedömer dessa 2 indikatorer som delvis uppfyllda.

Vi noterar att Indikatorn ”Personalkostnader + externt köpta tjänster för verksamheten/ verksamhetens bruttokostnad” ligger nära målet. (Utfall: 71,5 procent och mål 70 procent). Kommunstyrelsen upplyser om att Coronapandemin har påverkat personalkostnaderna under både 2020 och 2021.

Sammantaget delar vi kommunens bedömning att målet är uppnått.

- **Kommunövergripande mål: Hållbar ekonomi**

Kommunstyrelsen bedömer utifrån utfallet av indikatorerna att målet är uppfyllt (grönt). Vi delar kommunens bedömning att målet är uppnått.

Samtliga 8 indikatorer redovisas som uppnådda.

I årsredovisningen redovisas ytterligare en indikator ”kommunens resultat efter balanskravsjusteringar”.

7.3.2 Bedömning finansiella mål

Vi **bedömer** att det två finansiella målen uppnås för 2021.

7.3.3 Mål för verksamheten

Av kommunens 13 mål är 11 mål verksamhetsmål.

Kommunen redovisar att 1 av 11 verksamhetsmål är uppfyllt och 10 delvis uppnådda. 2020 var 3 mål av 11 uppfyllda 8 delvis uppnådda

Vi noterar att följande mål har gått från ”Uppfyllda” år 2020 till ”delvis uppfyllda” år 2021:

- Hållbar verksamhetsutveckling
- Attraktiv arbetsgivare
- Hållbar kompetensförsörjning

Vi noterar att målet ”Ett företagsamt Linköping” gått från delvis uppnått 2020 till uppnått 2021.

Vi har tagit del av den grundläggande granskningen av nämndernas redovisade måluppfyllelse och kommunstyrelsens underlag till bedömning. Utifrån vår granskning delar vi kommunens bedömning av måluppfyllelsen.

I Årsredovisningen 2021 redovisas en sammanställning av kommunens finansiella och verksamhetsmål under rubriken ”Uppföljning av kommunens mål”. Nämnderna måluppfyllelse av de kommunövergripande ekonomiska målen ”Kostnadseffektiv verksamhet” och ”Hållbar ekonomi” redovisas inte i årsredovisningen. Måluppfyllelsen är viktiga för nämndens interna ekonomistyrning. Måluppfyllelsen redovisas i nämndernas förvaltningsberättelse. Kommunledningsförvaltningen följer upp att nämnderna har nämndmål inom området och utveckling av dessa. I årsredovisningen följs de ekonomiska målen upp i enlighet med kommunens budget.

7.3.4 Bedömning verksamhetsmål

Vi **bedömer** att 1 av 11 verksamhetsmål är uppfyllt och 10 delvis uppnådda.

Eftersom målen är långsiktiga i sin karaktär **rekommenderar** vi att målanalysen relateras till föregående års utfall.

7.3.5 Strategiska utvecklingsuppdrag

Kommunen har i budgeten lämnat 11 kommungemensamma strategiska utvecklingsuppdrag. I kommunens budget finns också nämndspecifika uppdrag. De nämndspecifika uppdragen redovisas i nämndernas verksamhetsberättelser.

De kommungemensamma strategiska utvecklingsuppdragen sorterar inom kommunens målområden. Kommunen bedömer att 1 uppdrag är slutfört och resterande är pågående. Orsaken till att flertalet utvecklingsuppdrag inte kunnat slutföras är att ett antal planerade aktiviteter har försenats eller förskjutits till 2022 för att hantera behovet av åtgärder och insatser till följd av coronapandemin.

7.4 Resultat- och balansräkning

Resultaträkningen ska i sammandrag redovisa samtliga intäkter och kostnader under räkenskapsåret. Balansräkningen ska i sammandrag redovisa kommunens samtliga tillgångar, avsättningar och skulder samt eget kapital på dagen för räkenskapsårets utgång. Nedan redovisas de väsentligaste iakttagelserna.

Värdering av värdepapper värderas enligt lag från 2019 i bokslutet till marknadsvärdet. Resultatet har påverkats positivt med 378 mnkr under 2021.

7.4.1 Avsteg från lagstiftning och rekommendationer

Likt varje år sedan den s.k. blandmodellen för redovisning av pensioner infördes har kommunen enligt beslut i fullmäktige gjort avsteg från den lagstadgade redovisningsprincipen och redovisat pensionerna enligt fullfonderingsmodellen avseende pensioner intjänade före 1998. Kommunen uppskattar att resultatet skulle försämrats med 41,4 mnkr om kommunen följt lagstiftningen. Pensionsåtagandena i balansräkningen skulle minska med 2 326 miljoner kronor.

I lag om kommunal bokföring och redovisning finns kravet att årsredovisningen ska ge en rättvisande bild av kommunens resultat och ställning.

Kommunen upplyser om att de i redovisningen gör avsteg från lagens krav av pensioner intjänade före 1998. Vi bedömer utifrån avsteget årsredovisningen inte ger en rättvisande bild. Undantas avsteget bedömer vi att årsredovisningen inklusive den sammanställda redovisningen ger en rättvisande bild av resultat och ställning i kommunen.

7.4.2 Iakttagelser intern kontroll av räkenskaper

Som en del av vår revision för att besvara frågan om räkenskaperna är rättvisande så har vi utvärderat kommunens interna kontroller relaterade till vissa områden. Genom den granskningen noterade vi iakttagelser relaterade till löneprocessen.

I lönehanteringsprocessen saknas det dokumenterade kontroller för att säkerställa att tidrapportering och lönekörning stämmer. Processen hanteras av löneservice som översänder preliminära lönekörningar till nämnderna. Det krävs dock ingen attest eller godkännande innan slutlig lönekörning genomförs, istället godtas en tyst accept av underlaget. Godtagbar kontroll finns för utbetalningen.

Vi har tagit del av den riskanalys som ska genomföras av lönehanteringen 2022. Förbättringsåtgärder har vidtagits.

Kommunen har i årsredovisningen avsatt 100 mnkr i avsättning för banförlängning av flygplatsen. Vi bedömer att detta ingår i kommunens åtagande för banflytten, men noterar att kommunfullmäktige inte beslutat om avsättningen.

7.4.3 Bedömning

Vi bedömer att resultat- och balansräkningen i huvudsak är uppställda i enlighet med LKBR. Det finns utförliga kommentarer om väsentliga faktorer som påverkat det ekonomiska resultatet och om avvikelserna gentemot

budgeten och lagstiftning. Vi bedömer att tillgångarna, avsättningarna och skulderna i allt väsentligt existerar, är fullständigt redovisade och rätt periodiserade. Undantas avsteget bedömer vi att årsredovisningen inklusive den sammanställda redovisningen ger en rättvisande bild av resultat och ställning i kommunen.

Större avvikelser: Pensioner intjänade före 1998 som redovisas som en avsättning i balansräkning.

7.5 Kassaflödesanalys

I kassaflödesanalysen ska kommunens in- och utbetalningar under räkenskapsåret redovisas.

7.5.1 Bedömning

Vi bedömer att kassaflödesanalysen uppfyller kraven enligt LKBR och är upprättad enligt RKR R13. Kassaflödesanalysen redovisar kommunens finansiering och investeringar. Noter finns i tillräcklig omfattning.

7.6 Driftredovisning

Enligt LKBR 10 kap 1 § ska driftredovisningen innehålla en redovisning av hur utfallet förhåller sig till den budget som fastställts för den löpande verksamheten.

7.6.1 Bedömning

Vi bedömer att driftredovisningen ger en i allt väsentligt rättvisande bild av hur utfallet förhåller sig till fullmäktiges budget. För en mer fullständig redovisning sker hänvisning till nämndernas verksamhetsberättelser.

7.7 Investeringsredovisning

Enligt LKBR 10 kap 2 § ska investeringsredovisningen innehålla en samlad redovisning av kommunens investeringsverksamhet.

Nettoinvesteringarna uppgick till 704 mnkr (859 mnkr 2020) jämfört med budgeterade 888 mnkr. Avvikelsen mot budget beror främst på att budgeten för markreserven inte utnyttjats (50 mnkr) samt att budgeten för investeringar i ny simhall (37 mnkr) samt att nämnderna inte utnyttjat budget utrymmet fullt ut.

Planenliga avskrivningar uppgick till 218 mnkr (216 mnkr 2020) vilket innebär att investeringarna överstiger årets avskrivningar med 486 mnkr (643 mnkr 2020).

7.7.1 Bedömning

Vi bedömer att investeringsredovisningen ger en i allt väsentligt rättvisande bild av årets investeringar.

7.8 Sammanställd redovisning

Den sammanställda redovisningens syfte är att ge en helhetsbild av kommunens ekonomiska åtaganden oberoende av i vilken juridisk form verksamheten bedrivs. Den sammanställda redovisningen ska omfatta sådan kommunal verksamhet som bedrivs genom andra juridiska personer. I förvaltningsberättelsen lämnas upplysningar om koncernen enligt LKBR 11 kap 12 §, dock inte om sjukfrånvaro. I LKBR 12 kap och rekommendation R16 från rådet för kommunal redovisning framgår ytterligare reglering. I övriga delar gäller LKBR.

Iakttagelse

Elimineringsposterna avseende kommunkoncernens interna transaktioner och balansposter har inte bekräftats med motpart vilket skapar en risk för att eventuella differenser inte har utretts.

7.8.1 Bedömning

Vi bedömer att den sammanställda redovisningen i allt väsentligt ger en helhetsbild av kommunens ekonomiska ställning och åtaganden.

Vi bedömer att LKBR och rekommendationen R16 från RKR i allt väsentligt har följts. Justeringar har gjorts för uppkomna koncernvinster, upp- och nedskrivningar i Stadshuskoncernen, elimineringar för koncernens mellanhavanden och proportionell konsolideringsmetod har tillämpats. Resultaträkningen och balansräkningen följer i huvudsak uppställningen enligt LKBR.

8 Bedömning revisionsfrågor

Är årsredovisningen utformad och upprättad enligt lag om kommunal bokföring och redovisning, rekommendationer från RKR och god redovisningssed i övrigt?

Vi bedömer att årsredovisningen inklusive den sammanställda redovisningen, med undantag av pensioner intjänade före 1998, är upprättad (vilket kommunen upplyser om) enligt lag om kommunal bokföring och redovisning, rekommendationer från RKR och god redovisningssed i övrigt.

Ger årsredovisningen en rättvisande bild av resultat och ställning?

Kommunen upplyser om att de i redovisningen gör avsteg från lagens krav av pensioner intjänade före 1998. Vi bedömer utifrån avsteget årsredovisningen inte ger en rättvisande bild. Undantas avsteget bedömer vi att årsredovisningen inklusive den sammanställda redovisningen ger en rättvisande bild av resultat och ställning i kommunen.

Har balanskravet uppfyllts och hanteras eventuella underskott i enlighet med balanskravets regler?

Vi bedömer att balanskravet är uppfyllt. Kommunen har inga underskott som ska regleras. Kommunen har avsatt 58 mkr i resultatutjämningsreserv.

Är årsredovisningens resultat förenligt med de mål fullmäktige beslutat avseende god ekonomisk hushållning?

Vi bedömer kommunens två finansiella mål uppnås för 2021. Av övriga 11 mål bedöms 1 vara uppnått och 10 delvis uppnådda.

Linköping 2022-03-2X

Revisionskontoret

Peter Alexandersson
Stadsrevisor, Certifierad revisor

KPMG

John Johansson
Auktoriserad revisor